

1. Je dán signál se spojitým časem $f(t) = A\delta(t - \tau)$ kde $\delta(t)$ je Diracův impuls a $A = 2, \tau = 1$. (15 b)

a) Načrtněte průběh signálu (3b). Popište osy a v obrázku vyznačte konstantu A (1b). (4b)

b) Určete, zda je signál periodický (1b).

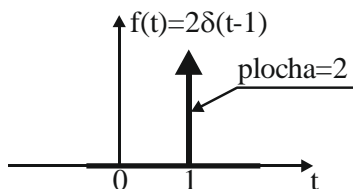
c) Vypočtěte jeho frekvenční spektrum (5b).

d) Načrtněte amplitudové (2b) a fázové (2b) spektrum. Popište osy (1b)

Pomůcka (filtrační vlastnost Diracova impulsu): $\int_{-\infty}^{+\infty} f(t)\delta(t-a)dt = f(a)$

Řešení:

a) Plocha Diracova impulsu= $A=2$.

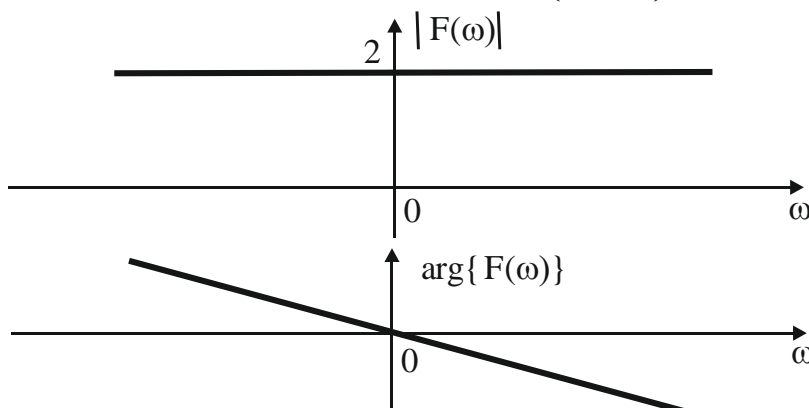
b) Signál není periodický.

c) Spektrum určíme jako jeho Fourierovu transformaci s využitím pomůcky. Platí

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{+\infty} f(t)e^{-j\omega t} dt = 2 \int_{-\infty}^{+\infty} \delta(t-1)e^{-j\omega t} dt = 2e^{-j\omega} \Big|_{t=1} = 2e^{-j\omega}$$

d) Pro amplitudové a fázové spektrum platí:

$$|F(\omega)| = 2; \quad \Phi(\omega) = \arg\{F(\omega)\} = \arctan\left(\frac{-\sin \omega}{\cos \omega}\right) = -\arctan(\tan \omega) = -\omega$$

2. Na vstupu spojitého systému působí signál $u(t) = 2\sigma(t)$ a na výstupu systému je signál $y(t) = 10\sigma(t)$.

(20b)

- Načrtněte vstupní a výstupní signál (2b). Popište osy (1b). (3b)
- Určete operátorový přenos systému (1b) a diferenciální rovnici systému (1b). (2b).
- Načrtněte rozložení pólů a nul (3b). Popište osy (1b) a rozhodněte o stabilitě (1b). (5b)
- Vypočtěte (2b) a načrtněte (2b) impulsovou charakteristiku. Popište osy (1b). (5b)
- Načrtněte frekvenční charakteristiku v komplexní rovině. Popište osy (1b). (5b).

Řešení

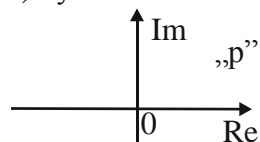
a)

b) Pro operátorový přenos a diferenciální rovnici platí

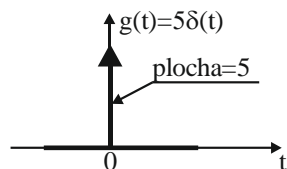
$$F(p) = \frac{Y(p)}{U(p)} = \frac{\mathcal{L}\{y(t)\}}{\mathcal{L}\{u(t)\}} = \frac{10/p}{2/p} = 5 \Rightarrow Y(p) = 5U(p) \Rightarrow y(t) = 5u(t)$$

c) Systém nemá žádný pól a žádnou nulu. Systém je stabilní.

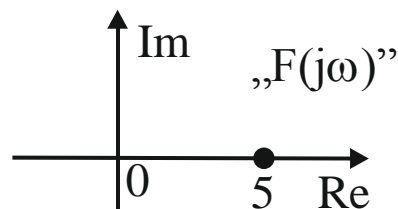
d) Pro impulsovou charakteristiku platí

$$g(t) = \mathcal{L}^{-1}\{F(p)\} = \mathcal{L}^{-1}\{5\} = 5\delta(t)$$

e) Pro frekvenční přenos platí:

$F(j\omega) = 5 = 5e^{-j0} \Rightarrow |F(j\omega)| = 5; \Phi(\omega) = 0$. Frekvenční charakteristika je jeden jediný bod na reálné ose ve vzdálenosti 5 od počátku v komplexní rovině „ $F(j\omega)$ “. Systém zesiluje všechny frekvence $\omega \in (0, \infty)$ pětkrát.

3. Pro diskrétní neperiodický signál s délkou $N = 4$ platí:

$$f(k) = 4[\sigma(k) - \sigma(k-4)]\delta(k-1), \quad k = (-\infty, +\infty).$$

(15b)

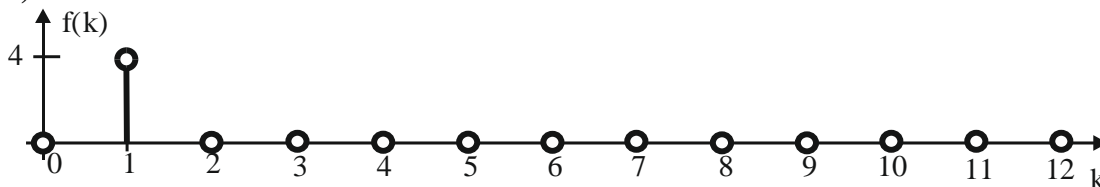
a) Načrtněte hodnoty signálu pro $k = 0, 1, 2, \dots, 12$. Ocejchujte osy. (3b)

b) Vypočtěte spektrum tohoto signálu. (4b)

c) Načrtněte amplitudové (4b) a fázové (4b) spektrum tohoto signálu. Ocejchujte osy.

Řešení

a)

b) Pro výpočet koeficientů diskrétní Fourierovy transformace platí

$$F(m) = \sum_{k=0}^3 f(k) e^{-jm\frac{2\pi}{4}k} \quad m = 0, 1, 2, 3. \text{ Jelikož } f(1) = 4, f(0) = f(2) = f(3) = 0 \text{ bude}$$

$$F(m) = f(1) e^{-jm\frac{2\pi}{4} \cdot 1} = 4e^{-jm\frac{\pi}{2}} = 4(-j)^m \quad m = 0, 1, 2, 3$$

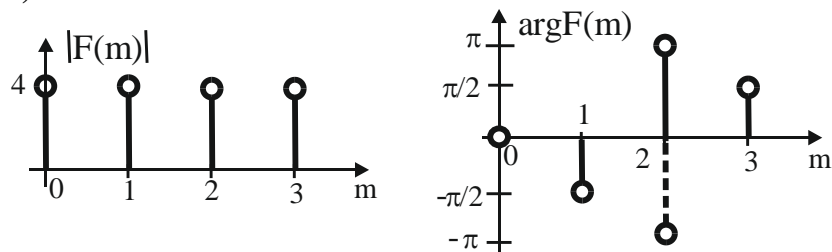
$$F(0) = 4(-j)^0 = 4 \quad |F(0)| = 4 \quad \arg F(0) = 0$$

$$F(1) = 4(-j)^1 = -4j \quad |F(1)| = 4 \quad \arg F(1) = -\pi/2$$

$$F(2) = 4(-j)^2 = -4 \quad |F(2)| = 4 \quad \arg F(2) = \pm\pi$$

$$F(3) = 4(-j)^3 = +4j \quad |F(3)| = 4 \quad \arg F(3) = +\pi/2$$

c)

4. Lineární diskrétní systém má na svém vstupu signál $u(k) = 2\sigma(k)$ a na výstupu signál $y(k) = 10\delta(k)$. (20b)

a. Určete Z přenos systému (1b) a diskutujte jeho realizovatelnost. (5b)

b. Načrtněte rozložení pólů a nul (1b). Popište osy (1b). (2b)

c. Určete diferenční rovnici systému (1b). Vyjádřete slovně činnost tohoto systému. (5b)

d. Doplněte do systému jeden jednoduchý pól o velikosti 0 a jeden dvojnásobný pól o velikosti +1. (3b)

e. Určete impulsovou charakteristiku takto upraveného systému a načrtněte ji pro $k = -2, -1, 0, 1, 2, 3$ (2b).

Popište a oceňujte osy (1b). (5b)

Řešení

a) Pro operátorový přenos platí:

$$F(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = \frac{\mathcal{Z}\{y(k)\}}{\mathcal{Z}\{u(k)\}} = \frac{10}{2z/(z-1)} = 5 \frac{z-1}{z}$$

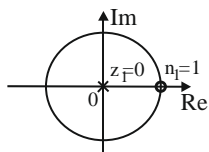
Stupeň čitatele je roven stupni jmenovatele- systém je realizovatelný.

b) Pro diferenční rovnici platí

$$F(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = 5 \frac{z-1}{z} = 5(1-z^{-1}) \Rightarrow Y(z) = 5(1-z^{-1})U(z) \Rightarrow y(k) = 5[u(k) - u(k-1)]$$

Systém provede diferenci dvou po sobě jdoucích vstupních hodnot a tento rozdíl vynásobí 5.

c) Systém má jednu nulu $n_1 = 1$ a jeden pól $z_1 = 0$.

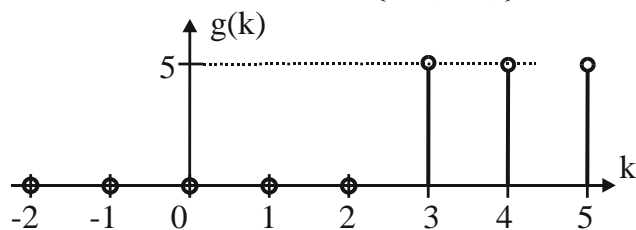

d) Takto doplněný systém bude mít operátorový přenos:

$$F_1(z) = \frac{F(z)}{z(z-1)^2} = 5 \frac{z-1}{z} \frac{1}{z(z-1)^2} = \frac{5}{z^2(z-1)}$$

e)

$$g(k) = \mathcal{Z}^{-1}\{F_1(z)\} = 5\mathcal{Z}^{-1}\left\{\frac{5}{z^2(z-1)}\right\} = 5\mathcal{Z}^{-1}\left\{z^{-3} \frac{z}{z-1}\right\} = 5\sigma(k-3)$$

Jiný způsob určení impulsové charakteristiky- přímým řešením diferenční rovnice

$$F_1(z) = 5z^{-2} \frac{z^{-1}}{1-z^{-1}} = 5 \frac{z^{-3}}{1-z^{-1}} = \frac{Y(z)}{U(z)} \Rightarrow Y(z)(1-z^{-1}) = 5z^{-3}U(z) \Rightarrow y(k) = y(k-1) + 5u(k-3)$$

$$k = 0 \quad y(0) = y(0-1) + 5u(0-3) = 0 + 5 \times 0 = 0$$

$$k = 1 \quad y(1) = y(1-1) + 5u(1-3) = 0 + 5 \times 0 = 0$$

$$k = 2 \quad y(2) = y(2-1) + 5u(2-3) = 0 + 5 \times 0 = 0$$

$$k = 3 \quad y(3) = y(3-1) + 5u(3-3) = 0 + 5 \times 1 = 5$$